

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНАЎ КАСТРЫЧНІЦКАЙ
РЭВАЛЮЦЫІ І ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЯ АКАДЭМІЯ»

ЗАПЯРАЖАЮ

Першы прарэктар акадэміі

А. В. КАЛІМЫКОЎ

2023 г.

Рэгістрацыйны № УД-А-79-23/уч.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА (прафесійная лексіка)

Вучэбная праграма ўстанова вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для ўсіх спецыяльнасцей
агульнай вышэйшай адукацыі

2023 г.

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне для ўсіх спецыяльнасцей агульнай вышэйшай адукацыі, якія рэалізуюцца ва УА БДСГА, складзена ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі па дысцыпліне

СКЛАДАЛЬНІК:

Т. І. Скікевіч, дацэнт кафедры лінгвістычных дысцыплін установы адукацыі “Беларуская дзяржаўная ордэнаў Кастрычніцкай Рэвалюцыі і Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчая акадэмія”, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

М. Р. Прыгодзіч, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук, прафесар;

К. Р. Федарцова, загадчык кафедры замежных моў УА “Беларускі гандлёва-эканамічны ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

кафедрай лінгвістычных дысцыплін установы адукацыі “Беларуская дзяржаўная ордэнаў Кастрычніцкай Рэвалюцыі і Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчая акадэмія” (пратакол № 10 ад 26.06.2023 г.);

метадычнай камісіяй па сацыяльна-гуманітарных і лінгвістычных дысцыплінах установы адукацыі “Беларуская дзяржаўная ордэнаў Кастрычніцкай Рэвалюцыі і Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчая акадэмія” (пратакол № 10 ад 26.06.2023 г.);

навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларуская дзяржаўная ордэнаў Кастрычніцкай Рэвалюцыі і Працоўнага Чырвонага Сцяга сельскагаспадарчая акадэмія” (пратакол № 10 ад 28.06.2023 г.)

Адказны за рэдакцыю Т. І. Скікевіч

Адказны за выпуск Т. І. Скікевіч

1. ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Беларуская мова (прафесійная лексіка) – дысцыпліна, якая дапамагае студэнтам далучыцца да багаццяў нацыянальнай культуры, сфарміраваць камунікатыўна развітую асобу, здольную наладжваць зносіны на роднай мове ў прафесійнай сферы, перакладаць і рэферыраваць прафесійна арыентаваныя і навуковыя тэксты, весці дзелавую дакументацыю, выступаць з навуковымі паведамленнямі і публічнымі прамовамі і інш.

Вучэбная праграма дысцыпліны “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” накіравана на засваенне і прафесійнае прымяненне беларускай навуковай тэрміналогіі, выпрацоўку ў студэнтаў уменняў правільна ўспрымаць розную інфармацыю на беларускай мове, а таксама дакладна і асэнсавана выказваць любую думку, спрыяць павышэнню грамадскага прэстыжу беларускай літаратурнай мовы як мовы тытульнай нацыі ў Рэспубліцы Беларусь.

Асноўныя мэты выкладання дысцыпліны:

- выпрацаваць і замацаваць практычныя ўменні і навыкі граматычнага карыстання вуснай і пісьмовай мовай;
- развіць моўна-эстэтычны густ студэнтаў, звязаны з чысцінёй і правільнасцю мовы;
- пашыраць і ўзбагачаць прафесійны лексічны запас будучых спецыялістаў, выпрацаваць уменне практычнага карыстання тэрміналогіяй і прафесійнай лексікай па абранай спецыяльнасці;
- фарміраваць устаноўкі на практычнае ўкараненне атрыманых студэнтамі ведаў у іх прафесійнай дзейнасці і іншых сферах сацыяльнай актыўнасці;
- выхоўваць любоў і павагу да мастацкага слова, духоўнай і інтэлектуальнай спадчыны беларускага народа, пачуццё нацыянальнай самапавагі і самаідэнтыфікацыі, імкнення да далейшага ўзбагачэння беларускай мовы.

Задачы вывучэння дысцыпліны:

- сфарміраваць у студэнтаў разуменне неабходнасці ведаць і карыстацца беларускай мовай у прафесійнай дзейнасці;
- даць студэнтам неабходную сістэму ведаў аб лексічным складзе, тэрміналогіі і маўленчай культуры;
- дапамагчы студэнтам усвядоміць месца беларускай мовы ў развіцці культуры і духоўным адраджэнні нацыі;
- садзейнічаць падрыхтоўцы высокаадукаваных, творчых і крытычна думачых спецыялістаў, здольных вырашаць складаныя моўна-сацыяльныя праблемы бытавання беларускай мовы ва ўмовах дзяржаўнага білінгвізму.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен замацаваць і развіць універсальную кампетэнцыю: валодаць базавымі навыкамі камунікацыі ў вуснай і пісьмовай формах на беларускай мове для вырашэння задач міжасобаснага і міжкультурнага ўзаемадзеяння і вытворчых задач.

У рамках адукацыйнага працэсу па вучэбнай дысцыпліне “Беларуская мова (прафесійная лексіка)” студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатовага да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, грамадскім і сацыяльна-культурным жыцці краіны

Размеркаванне вучэбнага часу

№ п. п.	Спецыяльнасць,	Форма навучання	Усяго аўдыгорных	Лекцыі	Практычныя	Колькасць галін СП	Форма кантролю ведаў
1	6-05-0421-01 Правазнаўства	вочная поўная	34		34	20	залік
2	6-05-0421-01 Правазнаўства	завочная поўная	8		8	46	залік
3	6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт	вочная поўная	34		34	26	залік
4	6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт	вочная скароч.	34		34	32	залік
5	6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт	завочная скароч.	8		8	52	залік
6	6-05-0411-02 Фінансы і крэдыт	вочная поўная	34		34	26	залік
7	6-05-0411-02 Фінансы і крэдыт	завочная скароч.	8		8	52	залік
8	6-05-0311-03 Сусветная эканоміка	вочная поўная	34		34	26	залік
9	6-05-0412-04 Маркетынг	вочная поўная	34		34	26	залік
10	6-05-0412-04 Маркетынг	завочная скароч.	8		8	52	залік
11	6-05-0413-01 Камерцыя	вочная поўная	34		34	26	залік
12	6-05-0811-04 Аграбізнес	вочная поўная	36		36	24	залік
13	6-05-0811-04 Аграбізнес	завочная поўная	8		8	52	залік
14	6-05-0811-04 Аграбізнес	вочная скароч.	36		36	24	залік
15	6-05-0811-04 Аграбізнес	завочная скароч.	8		8	52	залік
16	6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі	вочная поўная	36		36	54	залік
17	6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці с.-г. прадукцыі	завочная поўная	8		8	82	залік
18	6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці с.-г. прадукцыі	вочная скароч.	36		36	54	залік
19	6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці с.-г. прадукцыі	завочная скароч.	8		8	82	залік
20	6-05-0812-03 Тэхнічны сервіс у	вочная	36		36	54	залік

	аграпрамысловым комплексе	поўная					
21	6-05-0812-03 Тэхнічны сервіс у аграпрамысловым комплексе	завочная поўная	8		8	82	залік
22	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання	вочная поўная	36		36	24	залік
23	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання	завочная поўная	8		8	52	залік
24	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання	вочная скароч.	34		34	26	залік
25	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання	завочная скароч.	8		8	52	залік
26	6-05-0811-05 Ахова раслін і каранцін	вочная поўная	36		36	24	залік
27	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання 6-05-0831-01 Водныя біярэсурсы і аквакультура	вочная поўная	36		36	24	залік
28	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання	вочная скароч.	36		36	24	залік
29	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання 6-05-0831-01 Водныя біярэсурсы і аквакультура	завочная поўная	8		8	52	залік
30	6-0500811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання	завочная скароч	8		8	52	залік
31	6-05-0532-03 Землеўпарадкаванне і кадастры	вочная поўная	36		36	24	залік
32	6-05-0532-03 Землеўпарадкаванне і кадастры	завочная поўная	8		8	52	залік
33	7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў	вочная поўная	34		34	56	залік
34	7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў	завочная поўная	8		8	82	залік
35	7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў	вочная скароч.	18		18	72	залік
36	7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў	завочная скароч.	4		4	86	залік
37	6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка	вочная поўная	36		36	18	залік
38	6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка	завочная поўная	8		8	46	залік
39	6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка	завочная скароч.	8		8	46	залік
40	1-74 01 01 Эканоміка і арганізацыя вытворчасці ў галінах аграпрамысловага комплексу ВШАБ	завочная	8		8	64	залік
41	1-25 01 08 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт ВШАБ	завочная	8		8	52	залік
42	1-25 01 04 Фінансы і крэдыт ВШАБ	завочная	8		8	52	залік
43	1-26 02 03 Маркетынг ВШАБ	завочная	8		8	52	залік
44	1-25 01 10 Правазнаўства ВШАБ	завочная	8		8	46	залік

2. ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова (прафесійная лексіка)»

2.1. Беларуская мова ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей.

Мова і соцыум. Феномен мовы. Асноўныя рысы мовы. Канцэпцыі паходжання мовы. Функцыі мовы ў грамадстве.

Паняцце білінгвізму. Віды і аспекты білінгвізму. Дзяржаўны білінгвізм. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. Віды інтэрферэнцыі.

Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. Прычыны заняпаду беларускай мовы ў перыяд Рэчы Паспалітай і Расійскай імперыі. Развіццё беларускай мовы ў XX–XXI стст.

2.2. Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму.

Паняцце моўнай нормы. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. Марфалагічныя нормы (асаблівасці роду, ліку, скланення назоўнікаў, скланенні імёнаў і прозвішчаў; асаблівасці ужывання займеннікаў і лічэбнікаў і г.д.). Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Дзеяслоў. Дзеепрыметнікі і дзеепрыслоўі як формы дзеяслова. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах. Сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы. Каардынацыя дзейніка і выказніка ў сказе.

2.3. Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы

Лексічны склад беларускай мовы. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы.

Беларуская лексікаграфія. Тыпы слоўнікаў.

Паняцце тэрміна і тэрміналогіі. Запазычаныя тэрміны. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.

2.4. Функцыянальныя стылі маўлення

Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Лексічныя, марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці навуковага стылю.

Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі афіцыйна-справавога стылю.

Публічны стыль і яго асноўныя асаблівасці. Узаемапранікненне стыляў.

2.5. Навуковы стыль

Асноўныя рысы навуковага стылю. Моўныя сродкі навуковага стылю (насычанасць тэрмінамі, перавага абстрактнай лексікі, пашыранасць формы роднага склону; шырокае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў; асаблівая функцыя займенніка мы і г.д.) Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі.

Паняцце аб падмове навук: матэматыкі, хіміі, эканомікі, права і г.д. Выкарыстанне невербальных сродкаў.

Жанравая разнастайнасць навуковага стылю (артыкул, анатацыя, рэферат, рэзюмэ і г.д.). Кампазіцыя пісьмовага навуковага тэксту і вуснага выступлення. Рубрыкацыя навуковага тэксту. Абзац як структурная адзінка тэксту. Цытаты і спасылкі, іх афармленне.

2.6. Афіцыйна-справавы стыль

Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць, лагічнасць маўлення і г.д.)

Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю (выкарыстанне наменклатурных назваў, пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў, пашыранасць інфінітыва, спецыфіка дзеяслоўнага кіравання, расшчапленне выказніка і г.д.).

Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт, справавыя лісты і г.д.) і правілы іх афармлення.

Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Загаловак і іншыя рэквізіты. Роля клішыраваных выразаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.

2.7. Культура прафесійнага маўлення.

Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.

Паняцце культуры маўлення. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.

Правільнасць маўлення і моўныя нормы (лексічныя, арфаэпічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя).

Тыпавыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.

Тэхніка і выразнасць маўлення. Узаемадзеянне вербальных і невербальных сродкаў маўленчай дзейнасці. Падрыхтоўка да публічнага выступлення. Маўленчы этыкет і культура зносін.

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

6-05-0421-01 Правазнаўства

Курс 1 Семестр 2

Усяго па дысцыпліне – **54 г,**

Аўдыторных – **34 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінары	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова. Прафесійная лексіка»	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			4		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			2		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыян. культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			2		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	10		10			4		
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму.	1		1			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»	

	2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.						
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы. 2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. 3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы: а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні; б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, геаграфічных назваў; в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў; г) асаблівасці беларускіх займеннікаў; д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.	3		3		1	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i> 1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў. 2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. 3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову. 4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы. 5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.	4		4		1	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2			
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4		2	
3.1	<i>Лексічны склад беларускай мовы.</i> 1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання. 2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы. 3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы. 4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.	2		2		1	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы. Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.

3.2	<p><i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тэрмін і тэрміналогія. 2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі. 3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай. 4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі. 	2		2		1	Самастойная праца са слоўнікамі і спецыяльнымі тэкстамі	
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2		2		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю. 3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. 4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці. 5. Узаемапранікненне стыляў. 	2		2			Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.	
5	Навуковы стыль	8		8		4		
5.1	<p><i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў. 2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка). 3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі. 	1		1		2	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.	
5.2	<p><i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту. 2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі. 3. Рубрыкацыя. 4. Абзац як структурная адзінка тэксту. 5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне. 	1		1		2	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую. Афармленне цытат і спасылак.	

5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>	4		4				Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.	
	Кантрольная работа	2		2					
6	Афіцыйна-справавы стыль	2					2		
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>	1					2	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p> <p>2. справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p> <p>3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў.</p> <p>4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.</p> <p>5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.</p>	1						Самастойная праца з дакументамі. Складанне справавых дакументаў.	

7	Культура прафесійнага маўлення	2		2		2	
7.1	<p><i>Паняцце культуры маўлення.</i></p> <p>1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.</p> <p>3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя.</p> <p>4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.</p>	1		1		1	<p>Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве».</p> <p>Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.</p>
7.2	<p><i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i></p> <p>1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голос, дыкцыя, інтанацыя).</p> <p>2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні.</p> <p>3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення.</p> <p>4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.</p>	1		1		1	<p>Вусныя адказы па тэме.</p> <p>Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.</p>
	Усяго гадзін	34		34		20	
	Выніковы кантроль – залік						

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

6-05-0311-03 Сусветная эканоміка

6-05-0412-03 Маркетывнг

6-05-0413-01 Камерцыя

6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт СТН

Курс 1 Семестр 1

6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт

6-05-0411-02 Фінансы і крэдыт

6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання СТН

Курс 1 Семестр 2

Усяго па дысцыпліне – **60 г**,

Аўдыторных – **34 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарская заняткі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова. Прафесійная лексіка»	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			6		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			3		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыян. культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			3		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	

	5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	10		10			6	
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму. 2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.	1		1			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы. 2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. 3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы: а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні; б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, геаграфічных назваў; в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў; г) асаблівасці бел. займеннікаў; д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.	3		3			2	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i> 1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў. 2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. 3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову. 4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы. 5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.	4		4			2	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2				
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4			2	
3.1	<i>Лексічны склад беларускай мовы.</i> 1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання.	2		2			1	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы.

	2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы. 3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы. 4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.						Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.	
3.2	<i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i> 1. Тэрмін і тэрміналогія. 2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі. 3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай. 4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.	2		2			1	Самастойная праца са слоўнікамі і спецыяльнымі тэкстамі
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2			2	
	1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю. 3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. 4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці. 5. Узаемапраціўленне стыляў.	2		2			2	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.
5	Навуковы стыль	8		8			6	
5.1	<i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i> 1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў. 2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка). 3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі.	1		1			2	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.
5.2	<i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i> 1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту.	1		1			2	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую.

	<p>2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі.</p> <p>3. Рубрыкацыя.</p> <p>4. Абзац як структурная адзінка тэксту.</p> <p>5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне.</p>						Афармленне цытат і спасылак.	
5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>	4		4		2	Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.	Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.
Кантрольная работа		2		2				
6	Афіцыйна-справавы стыль	2		2		2		
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>	1		1		1	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p>	1		1		1	Самастойная праца з дакументамі.	Складанне справавых дакументаў.

	<p>2. Справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p> <p>3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў.</p> <p>4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.</p> <p>5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.</p>							
7	Культура прафесійнага маўлення	2		2			2	
7.1	<p><i>Паняцце культуры маўлення.</i></p> <p>1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.</p> <p>3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя.</p> <p>4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.</p>	1		1			1	Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве». Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.
7.2	<p><i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i></p> <p>1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голас, дыкцыя, інтанацыя).</p> <p>2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні.</p> <p>3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення.</p> <p>4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.</p>	1		1			1	Вусныя адказы па тэме. Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.
	Усяго гадзін	34		34			26	
	Выніковы кантроль – залік							

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

6-0500811-05 Ахова раслін і каранцін

6-05-0811-04 Аграбізнес

Курс 1 Семестр 1

6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання СТН

6-05-0532-03 Землеўпарадкаванне і кадастры

6-05-0811-04 Аграбізнес СТН

Курс 1 Семестр 2

6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання

6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання

6-05-0831-01 Водныя біярэсурсы і аквакультура

Курс 2 Семестр 3

Усяго па дысцыпліне – **60 г**,

Аўдыторных – **36 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарскія заняткі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова. Прафесійная лексіка»	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			6		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			3		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыянальнай культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			3		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў.	

	3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.						Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	12		12			6	
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму. 2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.	2		2			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы. 2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. 3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы: а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні; б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, геаграфічных назваў; в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў; г) асаблівасці беларускіх займеннікаў; д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.	4		4			2	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i> 1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў. 2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. 3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову. 4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы. 5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.	4		4			2	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2				

3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4			2	
3.1	<i>Лексічны склад беларускай мовы.</i> 1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання. 2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы. 3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы. 4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.	2		2			1	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы. Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.
3.2	<i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i> 1. Тэрмін і тэрміналогія. 2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі. 3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай. 4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.	2		2			1	Самастойная праца са слоўнікамі і спецыяльнымі тэкстамі
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2			2	
	1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю. 3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. 4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці. 5. Узаемапраціўленне стыляў.	2		2			2	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.
5	Навуковы стыль	8		8			4	
5.1	<i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i> 1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў. 2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная,	1		1			2	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.

	агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка). 3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі.							
5.2	<i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i> 1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту. 2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі. 3. Рубрыкацыя. 4. Абзац як структурная адзінка тэксту. 5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне.	1		1			1	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую. Афармленне цытат і спасылак.
5.3	<i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i> 1. Асноўныя жанры навуковага стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.). 2. Рэферат і яго структурная арганізацыя. 3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі. 4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).	4		4			1	Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці. Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.
	Кантрольная работа	2		2				
6	Афіцыйна-справавы стиль	2		2			2	
6.1	<i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i> 1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.). 2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю: – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д.	1		1			1	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.

	3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.							
6.2	<i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i> 1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і. г.д.). 2. справавыя лісты і правілы іх афармлення. 3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў. 4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў. 5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.	1		1			1	Самастойная праца з дакументамі. Складанне справавых дакументаў.
7	Культура прафесійнага маўлення	2		2			2	
7.1	<i>Паняцце культуры маўлення.</i> 1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне. 2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць. 3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя. 4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.	1		1			1	Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве». Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.
7.2	<i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i> 1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голас, дыкцыя, інтанацыя). 2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні. 3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення. 4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.	1		1			1	Вусныя адказы па тэме. Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.
	Усяго гадзін	36		36			24	
	Выніковы кантроль – залік							

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка

Курс 1 Семестр 2

Усяго па дысцыпліне – **54 г,**

Аўдыторных – **36 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарска-заняцкі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова. Прафесійная лексіка»	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			4		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			2		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2 Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4 Беларуская мова – форма нацыянальнай культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			2		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	12		12			5		
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму.	2		2			1	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»	

	2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.							
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы. 2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. 3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы: а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні; б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, геаграфічных назваў; в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў; г) асаблівасці беларускіх займеннікаў; д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.	4		4			2	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i> 1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў. 2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. 3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову. 4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы. 5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.	4		4			2	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2				
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4			2	
3.1	<i>Лексічны склад беларускай мовы.</i> 1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання. 2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы. 3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы. 4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.	2		2			1	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы. Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.

3.2	<p><i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тэрмін і тэрміналогія. 2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі. 3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай. 4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі. 	2		2		1	Самастойная праца са слоўнікамі і спецыяльнымі тэкстамі	
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2		1		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю. 3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. 4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці. 5. Узаемапранікненне стыляў. 	2		2		1	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.	
5	Навуковы стыль	8		8		2		
5.1	<p><i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў. 2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка). 3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі. 	1		1		1	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.	
5.2	<p><i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту. 2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі. 3. Рубрыкацыя. 4. Абзац як структурная адзінка тэксту. 5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне. 	1		1		1	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую. Афармленне цытат і спасылак.	

5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>	4		4				Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.		
	Кантрольная работа	2		2					Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.	
6	Афіцыйна-справавы стиль	2		2			2			
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займенікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>	1		1			1	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.		
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p> <p>2. справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p> <p>3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў.</p> <p>4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.</p>	1					1	Самастойная праца з дакументамі. Складанне справавых дакументаў.		

	5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.							
7	Культура прафесійнага маўлення	2		2			2	
7.1	<p><i>Паняцце культуры маўлення.</i></p> <p>1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.</p> <p>3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя.</p> <p>4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.</p>	1		1			1	Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве». Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.
7.2	<p><i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i></p> <p>1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голас, дыкцыя, інтанацыя).</p> <p>2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні.</p> <p>3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення.</p> <p>4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.</p>	1		1			1	Вусныя адказы па тэме. Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.
	Усяго гадзін	36		36			18	
	Выніковы кантроль – залік							

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі

Курс 1 Семестр 1

6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі СТН

Курс 1 Семестр 2

6-05-0812-03 Тэхнічны сервіс у аграпрамысловым комплексе

Курс 2 Семестр 3

Усяго па дысцыпліне – **90 г**,

Аўдыторных – **36 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарыя заняткі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну «Беларуская мова. Прафесійная лексіка»	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			10		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			5		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыян. культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			5		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	

2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	10		10			10	
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму. 2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.	1		1			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы. 2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы. 3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы: а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні; б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, геаграфічных назваў; в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў; г) асаблівасці беларускіх займеннікаў; д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.	3		3			4	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Письмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i> 1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў. 2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова. 3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову. 4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы. 5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.	4		4			4	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2				
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4			6	
3.1	<i>Лексічны склад беларус. мовы.</i> 1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання. 2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы.	2		2			3	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы. Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.

	3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы. 4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.							
3.2	<i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i> 1. Тэрмін і тэрміналогія. 2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі. 3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай. 4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.	2		2			3	Самастойная праца са слоўнікамі і спецыяльнымі тэкстамі
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2			6	
	1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў. 2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю. 3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі. 4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці. 5. Узаемапранікненне стыляў.	2		2			6	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.
5	Навуковы стыль	10		10			8	
5.1	<i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i> 1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў. 2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка). 3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказами.	2		2			2	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.
5.2	<i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i> 1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту. 2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі.	2		2			3	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую.

	<p>3. Рубрыкацыя.</p> <p>4. Абзац як структурная адзінка тэксту.</p> <p>5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне.</p>						Афармленне цытат і спасылак.	
5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>	4		4		3	<p>Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.</p> <p>Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.</p>	
	Кантрольная работа	2		2				
6	Афіцыйна-справавы стиль	2		2		8		
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>	1		1		4	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p> <p>2. Справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p>	1		1		4	<p>Самастойная праца з дакументамі.</p> <p>Складанне справавых дакументаў.</p>	

	3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў. 4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў. 5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.							
7	Культура прафесійнага маўлення	2		2			6	
7.1	<i>Паняцце культуры маўлення.</i> 1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне. 2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць. 3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя. 4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.	1		1			3	Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве». Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.
7.2	<i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i> 1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голас, дыкцыя, інтанацыя). 2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні. 3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення. 4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.	1		1			3	Вусныя адказы па тэме. Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.
	Усяго гадзін	36		36			54	
	Выніковы кантроль – залік							

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў

Курс 2 Семестр 3

Усяго па дысцыпліне – **90 г,**

Аўдыторных – **34 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарскія заняткі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Уводзіны ў дысцыпліну	1		1					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	5		5			10		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	3		3			5		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыян. культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			5		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	10		10			10		
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму. 2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.	1		1			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»	

2.2	<p><i>Паняцце моўнай нормы.</i></p> <p>1. Паняцце моўнай нормы.</p> <p>2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы.</p> <p>3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы:</p> <p>а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні;</p> <p>б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, географічных назваў;</p> <p>в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў;</p> <p>г) асаблівасці беларускіх займеннікаў;</p> <p>д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.</p>	3		3		4	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння нормаў. Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў
2.3	<p><i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i></p> <p>1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў.</p> <p>2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова.</p> <p>3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову.</p> <p>4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы.</p> <p>5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.</p>	4		4		4	Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.
	Кантрольная работа	2		2			
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы	4		4		6	
3.1	<p><i>Лексічны склад беларускай мовы.</i></p> <p>1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання.</p> <p>2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы.</p> <p>3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы.</p> <p>4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.</p>	2		2		3	Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы. Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.
3.2	<p><i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i></p> <p>1. Тэрмін і тэрміналогія.</p>	2		2		3	Самастойная праца са слоўнікамі

	<p>2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі.</p> <p>3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай.</p> <p>4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.</p>							
4	Функцыянальныя стылі маўлення	2		2			6	
	<p>1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.</p> <p>2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю.</p> <p>3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі.</p> <p>4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці.</p> <p>5. Узаемапрапаненне стыляў.</p>	2		2			6	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.
5	Навуковы стыль	8		8			10	
5.1	<p><i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў.</p> <p>2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка).</p> <p>3. Сродкі лагічнай сувязі паміж сказамі.</p>	1		1			4	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.
5.2	<p><i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i></p> <p>1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту.</p> <p>2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі.</p> <p>3. Рубрыкацыя.</p> <p>4. Абзац як структурная адзінка тэксту.</p> <p>5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне.</p>	1		1			3	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую. Афармленне цытат і спасылак.
5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага</p>	4		4			3	Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.

	<p>стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>							Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.	
	Кантрольная работа	2		2					
6	Афіцыйна-справавы стыль	2		2			8		
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>	1		1			4	Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p> <p>2. Справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p> <p>3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў.</p> <p>4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.</p> <p>5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.</p>	1		1			4	Самастойная праца з дакументамі. Складанне справавых дакументаў.	

7	Культура прафесійнага маўлення	2		2		6	
7.1	<p><i>Паняцце культуры маўлення.</i></p> <p>1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.</p> <p>3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя.</p> <p>4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.</p>	1		1		3	<p>Маналагічныя выказванні па тэме «Праблемы культуры маўлення ў сучасным грамадстве».</p> <p>Аналіз публічнага маўлення, выпраўленне памылак.</p>
7.2	<p><i>Маўленчы этыкет і культура зносін.</i></p> <p>1. Тэхніка і выразнасць маўлення (голос, дыкцыя, інтанацыя).</p> <p>2. Роля вербальных сродкаў у публічным маўленні.</p> <p>3. Асноўныя якасці паспяховага маўлення.</p> <p>4. Паняцце маўленчага этыкету. Маўленчы імідж кіраўніка.</p>	1		1		3	<p>Вусныя адказы па тэме.</p> <p>Падрыхтоўка самастойных публічных выступленняў.</p>
	Усяго гадзін	34		34		56	
	Выніковы кантроль – залік						

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: вочная

7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў СТН

Курс 2 Семестр 3

Усяго па дысцыпліне – **90 г**

Аўдыторных – **18 г**

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	У тым ліку				Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
			Лекцыі	Практычныя	Семінарскія заняткі	Лабараторныя			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	4		4			14		
1.1	<i>Мова і соцыум</i>	2		2			6		
	1. Феномен мовы. Рысы мовы. 2. Канцэпцыі паходжання мовы. 3. Функцыі мовы ў грамадстве. 4. Беларуская мова – форма нацыянальнай культуры беларусаў.							Вуснае выказванне па тэме «Роля мовы ў жыцці чалавека і грамадства.	
1.2	<i>Паходжанне беларускай мовы і асноўныя этапы яе развіцця.</i>	2		2			8		
	1. Паходжанне і гістарычныя карані беларускай мовы. 2. Старабеларуская літаратурная мова XIV–XVI стст. Дзяржаўны статус беларускай мовы ў ВКЛ. 3. Стан беларускай мовы ў Рэчы Паспалітай. 4. Беларуская літаратурная мова ў часы Расійскай імперыі. 5. Развіццё і функцыянаванне беларускай літаратурнай мовы ў XX–XXI стст.							Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў. Пераклад тэксту па гісторыі развіцця беларускай мовы.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму	8		8			14		
2.1	<i>Паняцце білінгвізму.</i> 1. Білінгвізм. Віды і аспекты білінгвізму. 2. Моўная інтэрферэнцыя як вынік білінгвізму. 3. Віды інтэрферэнцыі.	1		1			2	Дыскусія па тэме «Праблемы двухмоўя ў РБ»	
2.2	<i>Паняцце моўнай нормы.</i> 1. Паняцце моўнай нормы.	2		2			5	Аналіз тэкстаў, самастойная праца на	

	<p>2. Арфаэпічныя нормы беларускай мовы.</p> <p>3. Марфалагічныя нормы беларускай літаратурнай мовы:</p> <p>а) назоўнік; несупадзенне ў родзе, ліку, скланенні;</p> <p>б) асаблівасці скланення прозвішчаў, імёнаў, географічных назваў;</p> <p>в) прыметнік; утварэнне формаў ступеняў параўнання якасных прыметнікаў;</p> <p>г) асаблівасці беларускіх займеннікаў;</p> <p>д) лічэбнік, скланенне лічэбнікаў і асаблівасці іх ужывання з назоўнікамі.</p>						<p>вызначэнне памылак парушэння нормаў.</p> <p>Пісьмовыя пераклады тэкстаў і выкананне практыкаванняў з вызначэннем граматычных асаблівасцяў</p>	
2.3	<p><i>Марфалагічныя і сінтаксічныя асаблівасці беларускай літаратурнай мовы.</i></p> <p>1. Дзеяслоў. Спражэнне. Ужыванне суфіксаў дзеясловаў.</p> <p>2. Дзеепрыметнік і дзеепрыслоўе як формы дзеяслова.</p> <p>3. Спосабы перадачы дзеепрыметнікаў у складзе тэрміналагічных словазлучэнняў пры перакладзе на беларускую мову.</p> <p>4. Сінтаксічныя асаблівасці бел. літаратурнай мовы.</p> <p>5. Адрозненні ў будове некаторых словазлучэнняў у беларускай і рускай мовах.</p>	3		3			7	<p>Самастойная праца на вызначэнне памылак парушэння марфалагічных і сінтаксічных нормаў. Выкананне практыкаванняў.</p>
	Кантрольная работа	2		2				
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы						10	
3.1	<p><i>Лексічны склад беларускай мовы.</i></p> <p>1. Лексіка беларускай мовы паводле паходжання.</p> <p>2. Змены ў лексічнай сістэме беларускай мовы.</p> <p>3. Спецыяльная лексіка як частка лексічнай сістэмы сучаснай беларускай мовы.</p> <p>4. Звесткі з гісторыі беларускай тэрміналагічнай лексікаграфіі. Тыпы слоўнікаў.</p>						5	<p>Самастойная праца са слоўнікам ў бібліятэцы.</p> <p>Практыкаванні на пераклад тэрмінаў.</p>
3.2	<p><i>Паняцце тэрміна і тэрміналогіі.</i></p> <p>1. Тэрмін і тэрміналогія.</p>						5	<p>Самастойная праца са слоўнікамі і спе-</p>

	<p>2. Галіновыя і тэрміналагічныя сістэмы. Асаблівасці словаўтварэння беларускай тэрміналогіі.</p> <p>3. Тэрміны, запазычаныя з іншых моў, іх асваенне беларускай мовай.</p> <p>4. З гісторыі беларускай навуковай тэрміналогіі. Крыніцы фарміравання беларускай тэрміналогіі.</p>						цыяльнымі тэкстамі	
4	Функцыянальныя стылі маўлення					8		
	<p>1. Паняцце функцыянальнага стылю. Класіфікацыя функцыянальных стыляў.</p> <p>2. Навуковы стыль і яго асноўныя падстылі. Функцыі навуковага стылю.</p> <p>3. Афіцыйна-справавы стыль і яго асноўныя падстылі.</p> <p>4. Публіцыстычны стыль і яго асноўныя асаблівасці.</p> <p>5. Узаемапрапаненне стыляў.</p>					8	Самастойная падрыхтоўка па тэме. Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Выкананне тэстаў.	
5	Навуковы стыль	6		6		10		
5.1	<p><i>Моўныя сродкі навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы навуковага стылю: а) асаблівасці ўжывання назоўнікаў; б) функцыі займеннікаў; в) пашыранае выкарыстанне дзеепрыметнікаў і дзеепрыслоўяў.</p> <p>2. Лексічныя сродкі навуковага стылю (агульнаўжывальная, агульнанавуковая, тэрміналагічная лексіка).</p> <p>3. Сродкі лагічнай сувязі.</p>	1		1		4	Аналіз навуковых тэкстаў па спецыяльнасці.	
5.2	<p><i>Кампазіцыя навуковага тэксту і вуснага выступлення.</i></p> <p>1. Паняцце кампазіцыі навуковага тэксту.</p> <p>2. Лагічная арганізацыя навуковай інфармацыі.</p> <p>3. Рубрыкацыя.</p> <p>4. Абзац як структурная адзінка тэксту.</p> <p>5. Цытаты і спасылкі і іх афармленне.</p>	1		1		4	Аналіз навуковых тэкстаў і іх пераклад з рускай мовы на беларускую.	Афармленне цытат і спасылак.
5.3	<p><i>Жанравая разнастайнасць навуковага стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя жанры навуковага</p>	2		2		2	Складанне анатацый на навуковы тэкст па спецыяльнасці.	

	<p>стылю (артыкул, даклад, рэзюмэ і г.д.).</p> <p>2. Рэферат і яго структурная арганізацыя.</p> <p>3. Анатацыя. Віды анатацый. Структура і змест анатацыі. Патрабаванні да складання анатацый. Моўныя сродкі анатацыі.</p> <p>4. Сучасныя патрабаванні да складання бібліяграфічнага апісання артыкула (кнігі і г.д.).</p>							Самастойнае складанне бібліяграфічнага апісання тэкстаў.	
	Кантрольная работа	2		2					
6	Афіцыйна-справавы стыль						10		
6.1	<p><i>Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю.</i></p> <p>1. Асноўныя рысы афіцыйна-справавога стылю (уніфікаванасць і стандартызаванасць мовы дакументаў, дакладнасць фармулёвак, лагічнасць, нейтральнасць тону выкладання і г.д.).</p> <p>2. Моўныя сродкі афіцыйна-справавога стылю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – выкарыстанне наменклатурных назваў; – пашыранасць аддзеяслоўных назоўнікаў; – ужыванне назваў асобы паводле сацыяльнага становішча; – абмежаванае выкарыстанне займеннікаў; – пашыранасць інфінітыва і г.д. <p>3. Асаблівасці перакладу на беларускую мову афіцыйна-справавых тэкстаў.</p>						5	Самастойная падрыхтоўка па тэме. Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
6.2	<p><i>Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў.</i></p> <p>1. Віды афіцыйна-справавых тэкстаў (заява, даверанасць, дакладная запіска, кантракт і г.д.).</p> <p>2. справавыя лісты і правілы іх афармлення.</p> <p>3. Кампазіцыя афіцыйна-справавых тэкстаў. Паняцце рэквізітаў.</p> <p>4. Роля клішыраваных выказаў у арганізацыі тэксту службовых дакументаў.</p> <p>5. Складанне афіцыйна-справавых дакументаў.</p>						5	Самастойная праца з дакументамі. Складанне справавых дакументаў.	

7	Культура прафесійнага маўлення						6	
7.1	<p><i>Паняцце культуры маўлення.</i></p> <p>1. Мова і маўленне. Прафесійна арыентаванае маўленне.</p> <p>2. Асноўныя камунікатыўныя якасці маўлення: правільнасць, дакладнасць, лагічнасць, чысціня, багацце, дарэчнасць, вобразнасць.</p> <p>3. Правільнасць маўлення і асноўныя моўныя нормы: лексічныя, арфаграфічныя, акцэнталагічныя, марфалагічныя, сінтаксічныя, словаўтваральныя.</p> <p>4. Тыповыя маўленчыя памылкі і спосабы іх выпраўлення.</p>						6	Падрыхтоўка рэферата па тэме
	Усяго гадзін	18		18			72	
	Выніковы кантроль – залік							

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: завочная

7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў СТН

Усяго па дысцыпліне – 90 г

Аўдыторных – 4 г

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдыторных	Практычныя	Колькасць гадзін СР	Форма кантролю ведаў	Іншае
1	2	3	4	5	6	10
	Уводзіны ў дысцыпліну					
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	3	3	14	Вуснае выказванне па тэме. Выкананне тэстаў. Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў.	
2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму.			12		
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы			10		
4	Функцыянальныя стылі маўлення	1	1	10	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Пераклад тэксту па спецыяльнасці з рускай мовы на беларускую.	
5	Навуковы стыль			14		
6	Афіцыйна-справавы стыль			14		
7	Культура прафесійнага маўлення			12		
	Усяго гадзін	4	4	86		
	Выніковы кантроль – залік					

3. ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Форма атрымання вышэйшай адукацыі: завочная

- 1 – 6-05-0421-01 Правазнаўства
 1 – 1-25 01 10 Правазнаўства ВШАБ
 1 – 6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка
 1 – 6-05-0811-03 Меліярацыя і водная гаспадарка СТН
 2 – 6-05-0411-01 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт СТН
 2 – 1-25 01 08 Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт ВШАБ
 2 – 1-25 01 04 Фінансы і крэдыт ВШАБ
 2 – 6-05-0411-02 Фінансы і крэдыт СТН
 2 – 6-05-0412-04 Маркетынг СТН
 2 – 1-26 02 03 Маркетынг ВШАБ
 2 – 6-05-0811-04 Аграбізнес
 2 – 6-05-0811-04 Аграбізнес СТН
 2 – 6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання
 2 – 6-05-0811-01 Вытворчасць прадукцыі расліннага паходжання СТН
 2 – 6-05-0811-02 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання
 2 – 6-05-0811-02 Вытворчасць прадукцыі жывёльнага паходжання СТН
 2 – 6-05-0831-01 Водныя біярэсурсы і аквакультура
 2 – 6-05-0532-03 Землеўпарадкаванне і кадастры
 3 – 6-05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі
 3 – 6 05-0812-01 Тэхнічнае забеспячэнне вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі СТН
 3 – 6-05-0812-03 Тэхнічны сервіс у аграпрамысловым комплексе
 3 – 7-07-0732-01 Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў
 4 – 1-74 01 01 Эканоміка і арганізацыя вытворчасці ў галінах аграпрамысловага комплексу ВШАБ
- Усяго па дысцыпліне 1 – 54/ 2 – 60/ 3 – 90/ 4 – 72 г
 Аўдыторных – 8 г

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Усяго аўдытор-	Прак-тычныя	Колькасць гадзін СР				Форма кантролю ведаў	Іншае
				1	2	3	4		
1	2	3	4	5				6	10
	Уводзіны ў дысцыпліну								
1	Беларуская мова і яе месца ў сістэме агульначалавечых і нацыянальных каштоўнасцей	6	6	7	8	12	10	Вуснае выказванне па тэме. Выкананне тэстаў. Рэферат па гісторыі развіцця бел. мовы і дзейнасці беларускіх асветнікаў.	

2	Функцыянаванне беларускай мовы ва ўмовах білінгвізму.			7	8	12	8		
3	Лексічная сістэма беларускай літаратурнай мовы			6	6	10	10		
4	Функцыянальныя стылі маўлення	1	1	6	8	10	8	Аналіз тэксту розных функцыянальных стыляў. Пераклад тэксту па спецыяльнасці з рускай мовы на беларускую.	
5	Навуковы стыль			6	7	12	8		
6	Афіцыйна-справавы стыль	1	1	8	8	14	10	Вуснае выказванне па тэме. Аналіз афіцыйна-справавых дакументаў.	
7	Культура прафесійнага маўлення			6	7	12	10		
	Усяго гадзін	8	8	46	52	82	64		
	Выніковы кантроль – залік								

4. ИНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

4.1. Літаратура

Асноўная метадычная і навуковая літаратура

1. Беларуская мова. Прафесійная лексіка: курс лекцый / Т. І. Скікевіч [і інш.]. – Горкі: БДСГА, 2015. – 136 с.
2. Беларуская мова. Прафесійная лексіка. Прыродазнаўства: вучэб. дапам. / М. Р. Прыгодзіч [і інш.]; рэд. М. Р. Прыгодзіч, У. І. Куліковіч. – Мінск: РІВШ, 2015. – 262 с.
3. Беларуская мова. Як пазбегнуць памылак руска-беларускай моўнай інтэрферэнцыі: вуч.-метадыч. дапаможнік / склад. А. І. Малько, П. І. Малько. – Горкі, 2010. – 60 с.
4. Граматыка беларускай мовы. У 2-х т. – Мінск, 1962–1966. Т. 2.
5. Дапаможнік па дысцыпліне «Беларуская мова. Прафесійная лексіка» для студэнтаў усіх спецыяльнасцяў аграрна-ліснага профілю / Т. І. Скікевіч [і інш.]. – Горкі: БДСГА, 2016. – 46 с.
6. Ляшчынская, В. А. Беларуская мова. Тэрміналагічная лексіка: вучэбны дапаможнік / В. А. Ляшчынская. – Мінск: РІВШ БДУ, 2001. – 256 с.
7. Ляшчынская, В. А. Студэнту аб мове: прафесійная лексіка: вучэбны дапаможнік для студэнтаў ВНУ / В. А. Ляшчынская. – Мінск: ВЦ Мінфіна, 2003. – 255 с.
8. Практыкум па беларускай мове: вучэбны дапаможнік для нефілалагічных ВНУ / М. М. Аляховіч [і інш.]; рэд. Г. М. Малажай. – Мінск: Выш. шк., 1993. – 329 с.
9. Рахманин, Л. В. Стилистика деловой речи и редактирование служебных документов: учеб. пособие / Л. В. Рахманин. – 4-е изд., испр. – М.: Высш. шк.; Инфра-М, 1997. – 192 с.
10. Скікевіч, Т. І. Беларуская мова. Прафесійная лексіка: дапаможнік для студэнтаў, якія навучаюцца па спецыяльнасцях 1-74 03 01 Заатэхнія, 1-74 03 03 Прамысловае рыбаводства / Т. І. Скікевіч, І. М. Курловіч. – Горкі: БДСГА, 2018. – 83 с.
11. Скікевіч, Т. І. Беларуская мова. Прафесійная лексіка: дапаможнік для студэнтаў, якія навучаюцца па спецыяльнасцях 1-56 01 01 Землеўпарадкаванне, 1-56 01 02 Зямельны кадастр / Т. І. Скікевіч, І. М. Курловіч. – Горкі: БДСГА, 2020. – 76 с.
13. Скікевіч, Т. І. Беларуская мова. Прафесійная лексіка: дапаможнік для студэнтаў, якія навучаюцца па спецыяльнасцях 1-74 06 01 Тэхнічнае забеспячэнне працэсаў сельскагаспадарчай вытворчасці, 1-74 06 04 Тэхнічнае забеспячэнне меліяратыўных і водагаспадарчых работ / Т. І. Скікевіч, І. М. Курловіч. – Горкі: БДСГА, 2022. – 106 с.
14. Скікевіч, Т. І. Гістарычныя этапы фарміравання беларускай мовы: лекцыя / Т. І. Скікевіч. – Горкі: БДСГА, 2008. – 32 с.

15. Сямешка, Л. У. Курс беларускай мовы: падручнік / Л. І. Сямешка, І. Р. Шкраба, З. І. Бадзевіч. – Мінск, 1996. – 654 с.

Дадатковая літаратура

1. Антанюк, Л. А. Беларуская навуковая тэрміналогія / Л. А. Антанюк. – Мінск: Навука і тэхніка, 1987. – 240 с.
2. Беларуская мова. Энцыклапедыя / рэд.: А. Я. Міхневіч, Б. І. Сачанка. – Мінск, 1994. – 655 с.
3. Беларуская мова: вучэбны дапаможнік для ВНУ / пад рэд. Л. М. Грыгор’евай. – Мінск: Выш. шк., 1994. – 655 с.
4. Беларуская мова (прафесійная лексіка): дапаможнік / Д. В. Дзятко [і інш.]; пад агул. рэд. Д. В. Дзятко. – Мінск: Тетраліт, 2013. – 288 с.
5. Воўк-Левановіч, О. В. Лекцыі па гісторыі беларускай мовы / О. В. Воўк-Левановіч. – Мінск: Нар. асвета, 1994.
6. Губкіна, А. В. Беларуская мова. Эканамічная лексіка: вучэб. дапаможнік / А. В. Губкіна, В. А. Зразікава. – Мінск: Выд. Граўцова, 2009.
7. Кацэнка, А. В. Беларуская мова. Юрыдычная лексіка: вучэб. дапамож. – А. В. Кацэнка, В. К. Мароз. – Мінск, Акад. МУС РБ, 2012. – 137 с.
8. Каўрус, А. А. Дакумент па-беларуску: справаводства, бухгалтэрыя / А. А. Каўрус. – Мінск: Беларусь, 1994. – 160 с.
9. Культура устной и письменной речи делового человека. Справочник-практикум. – М.: Наука, 1997. – 315 с.
10. Лаўрэль, Я. Мова – найважнейшы сродак зносін / Я. Лаўрэль // Роднае слова. – 1996. – № 3. – С.110–121.
11. Лексічны атлас беларускіх народных гаворак / рэд. М. В. Бірыла. – Мінск, 1993.
12. Мартынаў, В. У мовы роднай – моцнае карэнне. Беларуская мова сярод іншых славянскіх моў / В. Мартынаў // Роднае слова. – 1993. – № 1,2.
13. Мощенская, Л. Г. Как белорусы говорят по-русски? / Л. Г. Мощенская. – Мінск: Універсітэт, 1992.
14. Мысліцелі і асветнікі Беларусі. Энцыклапедычны даведнік. – Мінск, 1995. – 671 с.
15. Паневчик, В. В. Деловое письмо: практ. пособие / В. В. Паневчик. – Минск: Амалфея, 1999. – 160 с.
16. Праблемы беларускай навуковай тэрміналогіі: матэрыялы першай нацыянальнай канферэнцыі. – Мінск, 1995. – 341 с.
17. Руска-беларускі слоўнік сельскагаспадарчай тэрміналогіі / Г. У. Арашонкава [і інш.]; рэд. М. В. Бірыла. – Мінск: Ураджай, 1994. – 560 с.
18. Скикевич, Т. И. Краткий русско-белорусский словарь юридической лексики. Для студентов специальности 1-24 01 02 Правоведение / Т. И. Скикевич, А. И. Малько, С. П. Добижи. – Горки: БГСХА, 2016. – 48 с.
19. Станкевіч, С. Русіфікацыя беларускай мовы ў БССР / С. Станкевіч. – Мінск, 1994.

20. Федарцова, К. Р. Беларуская мова. Эканамічная лексіка: вучэб. дапаможнік / К. Р. Федарцова. – Мінск: РІВШ, 2014. – 260 с.

21. Шакун, Л. Карані нашай мовы / Л. Шакун // Роднае слова. – 1996. – № 9. – С. 108–119.

22. Янкоўскі, Ф. М. Гістарычная граматыка беларускай мовы / Ф. М. Янкоўскі. – 3-е выд., выпр. – Мінск: Выш. шк., 1989. – 301 с.

23. Яновіч, А. Беларуская граматыка Браніслава Тарашкевіча / А. Яновіч // Роднае слова. – 1990. – № 9. – С.16–17.

4.2. Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай працы студэнтаў

Самастойная праца студэнтаў арганізуецца кафедрай і выкладчыкамі ў адпаведнасці з Палажэннем аб самастойнай працы студэнтаў БДСГА.

Кампетэнтнасны падыход прадугледжвае істотнае ўзмацненне практычнай арыентаванасці адукацыйнага працэсу і ролі кіруемай самастойнай дзейнасці студэнтаў па вырашэнні задач і сітуацый, што імітуюць сацыяльна-асобасныя і сацыяльна-прафесійныя праблемы.

Кіруемая самастойная праца студэнтаў прадугледжвае выкананне кантрольных работ, падрыхтоўку вусных паведамленняў і пісьмовых рэфератаў па вызначанай тэматыцы, знаёмства з навукавай, навукова-папулярнай, хрэстаматыйнай літаратурай, рэферыраванне і анатаванне прафесійна арыентаваных тэкстаў.

4.3. Пералік рэкамендаваных сродкаў дыягностыкі кампетэнцый

Для дыягностыкі кампетэнцый, выяўлення вучэбных дасягненняў студэнтаў на прамежавым і выніковым этапах (залік) рэкамендуецца выкарыстоўваць тэсты і тэставыя заданні; рознаўзроўневыя кантрольныя заданні (у тым ліку не менш за дзве кантрольныя работы); напісанне рэфератаў па асобных раздзелах вучэбнай дысцыпліны; распрацоўку і прэзентацыю праектаў па асобных тэмах вучэбнай дысцыпліны; напісанне дакладаў на навуковыя канферэнцыі; вуснае апытанне студэнтаў на практычных занятках; залік. Для студэнтаў завочнай формы навучання – абавязковая кантрольная работа (пераклад з рускай мовы на беларускую тэксту па спецыяльнасці), напісанне рэфератаў па асобных раздзелах вучэбнай дысцыпліны.

4.4. Метады (тэхналогіі) навучання

Сярод найбольш эфектыўных педагагічных метадык і тэхналогій, што садзейнічаюць уключэнню студэнтаў у пошук і кіраванне ведамі, атрымання вопыту самастойнага вырашэння разнастайных задач, неабходна выдзеліць:

- тэхналогіі праблемна-модульнага навучання;
- тэхналогію вучэбна-даследчай дзейнасці;
- праектныя тэхналогіі;
- камунікатыўныя тэхналогіі (дыскусія, прэсканферэнцыя, мазгавы штурм, вучэбныя дэбаты і інш.);
- метады кейсаў (аналіз сітуацыі);
- гульнявыя тэхналогіі, у межах якіх студэнты ўдзельнічаюць у дзелавых, ролевых, імітацыйных і іншых гульнях.

Для кіравання вучэбным працэсам і арганізацыі кантрольна-ацэначнай дзейнасці педагогам рэкамендуецца выкарыстоўваць рэйтынгавыя, крэдытна-модульныя сістэмы ацэнкі вучэбнай і навукова-даследчай дзейнасці студэнтаў, варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай работы, вучэбна-метадычныя комплексы.

З мэтай фарміравання сучасных сацыяльна-асобасных і сацыяльна-прафесійных кампетэнцый выпускніка ВНУ ў практыку правядзення семінарскіх і практычных заняткаў мэтазгодна ўкараняць метадыкі актыўнага навучання і дыскусійныя формы.

Прадакол узгаднення вучэбнай праграмы УВА

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зме- нах у змесце вучэб- най праграмы УВА па вучэбнай дыс- цыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая рас- працавала вучэбную праграму (з указан- нем даты і нумара прадакола)
Гісторыя Беларусі	сацыяльна- гуманітарных дысцыплін		
Культуралогія	сацыяльна- гуманітарных дысцыплін		

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ УВА
на 20 / 20 вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжаная і ўхвалена на пасяджэнні кафедры лінгвістычных дысцыплін (пратакол № __ ад _____.)

Загадчык кафедры
кандыдат філалагічных навук, дацэнт _____ С.М. Дубровіна

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Дэкан факультэта
кандыдат тэхнічных навук, дацэнт _____ А.В. Пашкевіч